

УРАС Вх N 193/07.11.2017г

СТАНОВИЩЕ

От доц. **Нина Иванова Михайлова**, д.п. ръководител на катедра
„Физикална медицина, рехабилитация, ерготерапия и спорт” при факултет
„Обществено здраве” на Медицински Университет - Плевен

ОТНОСНО: Дисертационен труд на докторант, магистър кинезитерапевт **Пламена Цветкова Белчева**, редовен докторант към катедра „ТМКТ”, НСА “В. Левски” на тема: **„Кинезитерапия след нуклеолиза в лумбален дял”**, за присъждане на образователната и научна степен „доктор”, в професионално направление 7.4. Обществено здраве, научна специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. Методика на лечебната физкултура). Научен ръководител е проф. Николай Е. Попов, Д.Н.

Представеният от докторант **Пламена Цветкова Белчева** дисертационен труд е с **обем** 187 стандартни машинописни страници, като в този обем влиза и библиографията от 169 литературни източника (34 на кирилица, 135 на латиница). В този обем са представени и 20 таблици, 17 графики, 5 приложения и една листовка за пациента.

Структурата на дисертацията е съобразена с препоръките и изискванията за трудове от този род, като съдържа увод и три взаимно-свързани глави - литературен обзор, собствени наблюдения, резултати и анализ от изследването последвани от заключение, изводи, препоръки и библиография.

Тематиката е актуална, тъй като една от причините за болките в кръста е дисковата херния, която е обобщаващ термин, в който се включват три специфични типа дискови лезии. Лечението на пациентите с лумбална дискова херния чрез нуклеолиза дава възможност на пациентите за ранна физическа активност и по-бързо функционално възстановяване.

Уводът представлява въведение към разглеждания в дисертацията проблем – необходимостта от създаване на система за функционално изследване и възстановяване на пациенти, лекувани чрез озонova нуклеолиза, тъй като до този момент няма описана такава в България.

Литературният обзор е с обем от 62 страници и дава подробна картина на научните публикации по разглеждания дисертационен проблем, който е със съществено научно и практическо значение. Авторката се спира детайлно на проучванията, отнасящи се до рисковите фактори за хернирането на междупрешленния диск, клиничната картина на дисковата херния, диагностиката на заболяването в пет направления и двата метода на лечение – консервативно и оперативно.

Важна част от литературния обзор е представянето на озонovата нуклеолиза като съвременно лечение на дисковата херния като ефикасна, безопасна и даваща бързи резултати при функционалното възстановяване на пациенти след тази интервенция. Мястото и ролята на кинезитерапията при лечение на дисковата херния са разгледани подробно. Представени са принципите на кинезитерапията. Направено е обобщение въз основа на професионалния опит на докторантката, че индивидуалната работа с пациента дава по-добри резултати от груповите занимания, както и рехабилитацията под контрола на кинезитерапевт, отколкото самостоятелното занимание у дома.

Работната хипотеза е изградена и формулирана правилно като се базира на мястото и ролята на кинезитерапията за бързото функционално възстановяване на болни подложители се на озонova нуклеолиза.

Целта на изследването е формулирана правилно, а именно - да се установи ефективността на създадената кинезитерапевтична методика за възстановяване на пациенти с лумбална дискова херния, лекувани оперативно чрез озонova нуклеолиза.

Задачите са пет, конкретно формулирани и дават насоките за реализиране на целта.

Задачите на кинезитерапията са описани конкретно и е представена методика, която включва разнообразни упражнения, които постепенно се усложняват.

Проведеният скрининг обхваща 1043 пациента. От тях 96 пациента са с диагностицирана лумбална дискова херния и са лекувани чрез озонотерапия. 48 пациента са включени в проучването като контролна група. При останалите 48 пациента е приложена собствена методика на кинезитерапия. И двете групи са преминали през т.н. „Училище за гръбнак“, като идеята е на изпълнителния директор на СБАЛ „Гръбначен център“ АД, а реализацията е на докторантката.

Представените *методи на изследване* са разнообразни и са групирани в 5 групи:

- ❖ Неврологични тестове;
- ❖ Тестове за наличие и измерване на болката;
- ❖ Физически тестове за измерване на ограниченията в обема на движение и тестове за издръжливост;
- ❖ Тестове за обективната оценка на пациента относно болката и ограничението в ДЕЖ;
- ❖ Психосоциален тест.

Методиката за кинезитерапия при експерименталната група е изградена на схващанията за съвременната кинезитерапия, като лечебно-възстановителния процес е разделен на:

- ❖ Предоперативен период – от постъпването до операцията;
- ❖ Ранен следоперативен период – максимално протективен период – до 10-ия ден след операцията;
- ❖ Умерено протективен период – от 10-ия до 30-ия ден след операцията;

- ❖ Минимално протективен период – след 30-ия ден след операцията.

Описана е методиката на кинезитерапията за контролната група и са дадени методичните указания.

До изписването от клиниката, ходът на възстановителния процес е един и същ и при двете групи, като в 30-35-ия ден пациентите от контролната група посещават СБАЛ „Гръбначен център” за ретестуване.

Резултатите от изследванията са обработени професионално, компетентно и прецизно. Използваните и точно интерпретирани статистически параметри са вярно и научно приложени. Онагледени са отлично и са достъпни за възприемане. Проличава умението на докторантката да интерпретира получените резултати. Това подкрепя направените изводи на базата на данните от научното изследване и увеличава достоверността им.

Представеният материал завършва с *изводи и препоръки*.

Изводите са шест, формулирани са точно и обобщават получените резултати от проучването.

Направените *препоръки* са за необходимостта:

- ❖ за добра теоритична подготовка и практическа работата на специалистите по рехабилитация;
- ❖ за това пациентите да провеждат предоперативни кинезитерапевтични занимания;
- ❖ за разработването на материали насочени към превенция на болките в гърба и кръста.

Научните приноси на дисертацията са с научен и практикоприложен характер. Описана и апробирана е методиката на кинезитерапията при пациенти с лумбална дискова херния, лекувани оперативно чрез озонтова нуклеолиза. Определени и обосновани са периодите на кинезитерапия след озонтова нуклеолиза. Разработена е

периодите на кинезитерапия след озонна нуклеолиза. Разработена е методика за функционални изследвания на пациенти с лумбална дискова херния.

В заключение, представеният от докторант **Пламена Цветкова Белчева** научна работа на тема „**Кинезитерапия след нуклеолиза в лумбален дял**“, представлява дисертационен труд с подчертани научни и лечебно-практически приноси в областта на рехабилитационното лечение. Като се има предвид правилната постановка на проучванията, компетентното прилагане на избрания метод, който е лечебно приложим, *убедено препоръчвам* на многоуважаемите членове на Научното жури да присъдят на докторант **Пламена Цветкова Белчева** образователната и научна степен „Доктор“ в професионално направление 7.4. Обществено здраве, научна специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. Методика на лечебната физкултура).

07.10.2017 г.

.....
(доц. Н. Михайлова, д.п.)